

Pier Giorgio Frassati (1901-1925), student a sportovec, patron lidí, hor.

Stále víc toužím šplhat po horách a dobývat nejhroživější vrcholy světa, neustále prožívat tu čistou radost, kterou dávají pouze hory...“ Tato slova řekl Pier Giorgio Frassati, student a vášnivý horolezec, od jehož narození letos uplynulo už 115 let. Papež Jan Pavel II. ho prohlásil v roce 1990 blahoslaveným. Kdo byl tento muž, jehož Svätý otec často dával mládeži za vzor?

Pocházel ze zámožné a vlivné italské rodiny advokáta, novináře a diplomata. Jeho otec byl zakladatelem známého liberálního deníku „La Stampa“ v Turíně, po válce velvyslancem Italského království v Berlíně. Rodiče měli spíše liberální a méně katolické smýšlení, i když formálně chodili alespoň občas do kostela a světili církevní svátky.

Dne 19. června v roce 1911 přijal Pier Giorgio se svou sestrou Lucianou poprvé Pána Ježíše při svätém přijímání. Pro desetiletého chlapce to byl významný den. Ne proto, že jeho rodiče připravili velikou slavnost, nýbrž proto, že se osobně sešel s Pánem. Od toho dne se Ježíš stal středem jeho mladého života, který proměnil. Pier Giorgio se začal stále více lišit od svých rodičů. Vdal se v životě svou vlastní cestou. Její směr bude nadále určovat láska.

Pier Giorgio si uchoval na den prvního svätého přijímání trvalou památku, neboť od toho momentu byl Ježíš, přítomný v Nejsvětější svätosti, předmětem jeho citů, středem jeho života a zdrojem veškeré síly a odvahy.

Jeho zpovědníkem a duchovním vůdcem se stal známý salesián Antonio Cojazzi, ten znal ještě osobně Dona Boska, a od něho dostal zdravé křesťanské základy. Ty pak doplnil na gymnáziu u Jezuitů. V Ježíšovi našel od malička nejdůvěrnějšího přítele. Když mladý Pier Giorgio neuspěl ve studiu na státním gymnáziu v Turíně, přihlásil ho otec na jezuitské gymnázium. V té době doporučoval papež Pius X. časté sväté přijímání. Pier Giorgio si možná všiml, že si tak počinají někteří studenti, které vedli otcové jezuiti. Přijímali Pána denně.

Největší starost měl jak to sdělit své matce. Doma se podobné jednání hodnotilo jako bigotnost. Odsuzovaly se "babičky", které chodily každý den do kostela.

V roce 1918 u Jezuitů úspěšně složil maturitu a v listopadu 1918 se zapsal na turínské polytechnice na fakultu důlního inženýrství. Na této vysoké škole, která byla jednou z největších v Evropě, Pier Giorgio bude vždy sám sebou, to znamená, že všechno jeho počinání bude ovlivňovat víra, jak tomu bylo doposud. Bude vyzařovat a naplňovat život na maximum.

Jako vysokoškolský student se zapojil do organizace katolické mládeže a stal se členem III. řádu svätého Dominika. Zapsal se rovněž do apoštolátu modlitby a kroužku adorace Nejsvětější svätosti. Zajímalo ho také malířství, rád navštěvoval muzea a galerie a shromažďoval ve svém albu reprodukce obrazů. Jeho největší láskou se však staly hory. Sám říkal svým přátelům, že tento sport mu pomáhá zocelovat vůli a pěstovat pocit odpovědnosti. Veškerá tato aktivita byla však zaměřena k jednomu podstatnému: k duchovnímu životu.

Jeho tajemství: modlitba

V roce 1917-1918 dokončil Pier Giorgio studia u Jezuitů a završil je velice úspěšně maturitou tehdy profesor Domenico Bulferetti prohlásil, že se málokdy setkal s žákem, který by dovedl tak zasvěceně a s takovou láskou komentovat Danteho jako to dokázal on. Doma to však jeho úspěch nikdo moc neoceníl. Maminka jej stále považovala za dítě, které ve svém dospívání zaostává. Otec na rozhovory se synem spíše nemíval čas, často jej pokořoval a podceňoval. Ale podvědomě cítil, že Pier Giorgio jej převyšuje ryzostí a čistotou.

Jednoho večera jej překvapil, jak klečel na kolenou vedle postele. V ruce držel růženec a byl cele ponořen do modlitby. Pro svobodomyšlného senátora to bylo něco tak překvapujícího, jako by mu dal někdo znenadání ránu do tváře. Když se pak setkal s donem Roccati, farářem ze salesiánské university Crocetta, tak mu vyčetl: „Co jste Vy kněží, z mého syna udělali?“

Don Roccati pohotově odpověděl: "Pane Senátore, vy byste raději viděl, kdyby váš syn ztrácel čas čtením brakové literatury?" "To určitě ne," odpověděl živě senátor.

V jeho životě měla modlitba pevné místo. Během doby také zvroucnil svůj vztah k Panně Marii. Ctil ji jako matku a učitelku, kterou nám dal Kristus, aby nám pomáhala být podobnými jí. V zahradě v Polloně pěstoval semena, z kterých pak zhotovoval růžence pro své přátele, které pak hned zval, aby se s ním pomodlili růženec. Růženec byla jeho nejoblíbenější modlitba. Modlival se jej ráno, večer, během dne, cestou, při túrách v horách a ve vlaku. Když jednou přišel se sestrou a přáteli do chaty velice unavený po celodenní túře v horách a když se uvelebili na lehátkách, Pier Giorgio navrhl: „Nyní se pomodlíme růženec."

Luciana a Anna Maria Danzattiová zakrátko při modlitbě usnuly. Růženec se domodlil do konce jediný Pier Giorgio. "Usínal s modlitbou a brzy vstával, aby se mohl modlit." Bůh hovořil k jeho srdci a okouzloval ho. Jeho tvář, jeho počínání, celý jeho život se viditelně měnil. Matka Adelaida měla starost, aby se nestal knězem. Měla pro něho vysněnou mnohem slibnější a slavnější budoucnost v liberálním deníku La Stampa, po případě jinou oslnivou kariéru ve světě. Pier Giorgio v té době skutečně řešil problém, zda Bůh ho chce mít knězem nebo ne. Záležitost povolání ho zneklidňovala. Najedná straně se mu zdálo, že jej volá Bůh, ale na druhé straně měl strach z matčina odporu. Jednou jeho matka prohlásila před jeho sestrou, která se ptala, zda nechce být knězem: "Byla bych raději, kdyby odpromoval a pak zemřel!" Toto hrozné proroctví svědčilo o velikém nepochopení vlastního syna.

Tehdy byl u nich v Polloně taky benátský uprchlík, don Tito Zambelli. S rodinou Frassati se znal už dávno předtím. Paní Adelaida ho jednou poprosila, aby synovi domluvil, aby se tolik růženců nemodlil. Zvláště, aby se nemodlil v noci. Podle ní to strašně přehání. Růženec se má modlit jenom večer před svátkem Všech svátých. Don Tito se potom při jednom rozhovoru zeptal Pier Giorgia: "Je pravda, že se ve svém pokoji modlíš celé hodiny?"

Pier Giorgio neodpověděl. Kněz pokračoval: "To matce působí velké starosti. Zvláště to, že vstáváš v noci k modlitbě..." Pier Giorgio odpověděl: "Víte, já se potřebuji modlit za spoustu věcí." "A kdo ti je uložil?" "Nikdo. Musím se zkrátka modlit."

A modlil se tak, jak se modlil předtím. Při modlitbě, ve svém pokoji, myslel na své drahé, na přátele, na trpící, na vzdálené od Boha, na celý svět."

Giorgio kromě toho, že velice pilně studoval, taky se modlil, byl mši svaté a u svátého přijímání, když mohl, velkoryse sloužil potřebným a nemocným. Jeho rodina si přála, aby se změnil, aby se více podílel na společenském životě rodiny. On však o společenské sedánky neměl zájem, zajímal jej především duchovní život. I když bydlel doma, tak ho doma téměř nikdo nechápal, trpěl osaměním, neměl si s členy o čem povídat. Jeho útočištěm a jeho posilou byl růženec. Doma ho necháпали, a proto nepodpírali jeho víru.

Když se jednou zdržel u snídani, řekla mu matka: "Kdy už přestaneš chodit s hlavou v oblacích? Místo toho, abys s námi poseděl u stolu, tak raději chodíš na mši a zdržuješ se ve svém pokoji.

Proč měl tak rád svůj pokojík? Jistě ne proto, že otec mu ho zařídil elegantním nábytkem, ale proto, že tam mohl vést dlouhé hovory s Pánem a s nebeskou matkou. Jeho sestra ho jednou přistihla cele ponořeného do Boha. Mnoho lidí z jeho okolí se domnívalo, že se chce stát knězem. Pier Giorgio věděl, že kněžství je jedna z cest, kterou Bůh člověku nabízí. Kněžské povolání však v sobě necítil, jemu byl bližší život ve světě, žít jako jeden z obyčejných lidí – laiků.

Vyzařování života

Když studoval na univerzitě tak tam po válce vůbec nebylo dobré prostředí. Z fronty se vrátilo mnoho studentů, kteří zažili hrůzy války a mnozí si odvykli také studovat. Mnoho mladých lidí, kteří zažili válku, velice zhrublo, a možná si ani hrubost svého jednání neuvědomovali. Ve válce se jim to zdálo normální. Po příchodu na univerzitu se lehce nemohli hned zbavit těchto špatných vlastností. Pier Giorgio Frassati byl přítelem všech. Tito válkou poznamenaní mladí lidé asi nejvíc potřebovali trpělivosti a lásky. V každé své činnosti měl velikou a bezhraniční důvěru v Boha a Jeho Prozřetelnost. Životní zkoušky snášel úspěšně a s nasazením, ale byl taky velice vyrovnaný, pokorný a radostný. Radost mu nic nemohlo sebrat.

Mládež a lidé hlásící se ke zcela opačným hodnotám v životě a v politice, často prosazovali své názory, ve veřejných debatách, bezohledně a tvrdě. Pro mladého muže jako byl Pier Giorgio, kterého otec byl aristokrat a velvyslanec v Německu, který byl vychovaný ve zcela jiném prostředí, nebylo snadné zvyknout si na nový svět.

Jeho přítel Curio Chiaraviglio, vnuk známého vlivného politika Giolitti, se ho v jednom dopise ptal s jemnou ironií na "první dojmy ze setkání s elitou národa, kterou tvoří univerzitní mládež". V dopise si dále sám odpovídal: "představoval sis, že v tomto prostředí nalezněš spoustu skvělých lidí a zatím jsi našel samé ničemy".

Pier Giorgio nadále žil jako radostný a statečný křesťan. Řídil se slovy Tertulliana: "Kristus ukazuje řešení všech problémů. Jestliže je s tebou on, není třeba se ničeho bát." Dokázal se také radovat z obyčejných věcí a možností, které život nabízel. Rád chodil se svými přáteli plavat. Na pláži se rád opaloval. Bavilo ho pro své přátele vymýšlet nové hry a zábavu. Měl rád všechno, co bylo krásné, co nabízel život: přátele, přírodu, umění, sport.

Seznamoval se se spoustou nových studentů. Každý byl jiný. Jeden od druhého se lišil smýšlením, jednáním, zkušenostmi, způsobem života. On byl "synem otce". Protože jeho otec byl všude znám pro své vysoké postavení, dalo se předpokládat, že Pier Giorgio nezíská sympatie svých spolužáků. Nenápadně a pomalu se seznamoval s novým prostředím. Totéž dělali i ostatní. Přesvědčovali se, že nemusí mít ze svého spolužáka žádný strach. Spolužáci zjišťovali, že je ochotný kdykoliv, každému pomoci, když dotyčný měl nějaké těžkosti a problémy. Postupně si získával své kolegy radostí a smíchem. Ke každému se choval jako vlídný bratr.

Ze začátku se někteří snažili dělat si z něho legraci a zesměšňovat jej, ale brzy s tím přestali a začali si ho vážit. Nesnášel dvojsmyslné rozhovory. Byl přirozený a jemný. Když se hovor stával neslušným, dovedl jej zastavit. Poznávali, že je převyšuje o něco, co pramenilo z jeho duše, ve které přebýval Bůh. Říkávali: "Je tady senátor? Chovejme se slušně!" Druhé přesvědčoval svým příkladem. Nikdy nepronášel kázání. Charakteristickým znamením jeho víry byla bezvýhradná důvěra v sílu modlitby. Denně chodil na mši svatou a ke svatému přijímání. Měl také hluboký vztah k Panně Marii, růženec se modlil každý den.

Velice rád putoval na jedno z nejvýznamnějších poutních míst Piemontu – tam chodíval Don Bosko, když měl velké těžkosti - Oropa a nosil tam k soše Matky Boží květiny. Pier Giorgio však neopomíjel ani tu druhou, činnou stránku křesťanského života. V charitativní práci, oblíbeným místem jeho návštěv byla nemocnice známého kněze svatého Giuseppe Cottolengo, kde byli nejchudší a postižení. Chodil mezi řadami lůžek, potěšoval nemocné a nešťastné. Nemocné obětavě navštěvoval i v jejich bytech a to i v době epidemie španělské chřipky kolem roku 1918.

Pier Giorgio Frassati říkával: „Ježíš ve svatém přijímání ke mně přichází a já se mu odvděčuji alespoň tím skromným způsobem, že ho navštěvuji v nemocných a chudých." Nejchudším obyvatelům Turína sám také přinášel dary. Toto mezi středostavovskou vrstvou města budilo obrovský rozruch, když syn tak známého a vlivného politika chodil pěšky, a s balíčky pod paží, do nejchudších čtvrtí města, aby je tam daroval těm, co to potřebovali.

Ve dvacátých letech byl Turín živým městem, v němž se konalo mnoho jednání a zápasů. Před několika lety se

zde zrodil velký průmysl, který dal velikou moc a sílu kapitálu, Ale současně se tu slibně rozvíjela a organizovala dělnická třída.

Největší slovo zde měli svobodomyšlní liberálové, kteří se považovali za dědice obrozené Itálie, která našla v Turíně v minulém století nejvlivnějšího šířitele a obhájce. I nejvýznamnějším představitelem liberálů, kteří byli citliví vůči potřebám velkého průmyslu a světa dělníků, byl po vzoru Giolitti také Alfredo Frassati.

Jeho Otec Alfredo Frassati, celé jeho příbuzenstvo, přátelé i La Stampa se tedy počítali mezi liberály. Vyznávali liberalismus rozumný, moderní, otevřený novým snahám společnosti. Jeho představitelem byl Giolitti. Prosazoval svobodu. Se snahami liberálů se šířila zároveň sekularizace, tj. zesvětštění. Současná společnost, nově se tvořící stát, politické diskuse, které se všude vedly, spoléhaly pouze na lidský rozum. S Bohem se nepočítalo, protože pokud existuje, tak přebývá v nebesích nebo je uzavřen v lidském srdci. Od dob francouzské revoluce se šířilo o Bohu přesvědčení: "Nebe je tvoje, země je naše."

Jelikož liberalismus všude šířil sekularizaci a jeho představitelé se projevovali často nepřátelsky vůči církvi, katolíci v něm viděli hřích století a nepřítel, kterého je třeba porazit.

V roce 1921 jeho otec Dr. Alfredo Frassati byl jmenován velvyslancem Itálie v Německu. Pier Giorgio se od té doby pohyboval neustále mezi Berlínem a Turínem. V Berlíně se seznámil s velkým dobrodincem dělníků a chudých paterem Karlem Sonnenscheinem a začal s ním spolupracovat. Naučil se nemocným píchat injekce a tak mohl posloužit lidem v útulcích, které pater Sonnenschein v Berlíně zřídil.

U Piera Giorgia se také v té době přihlásila o své právo přirozenost: zamiloval se. K tomu Přispěla skutečnost, že jeho sestra Luciana, která mu byla velikou duchovní oporou, se provdala za polského diplomata Jana Gawroňského a odjela s ním natrvalo do Holandska. Jeho vyvolenou se stala prostá dívka Laura Hídalgová. Rozhodl se však svůj cit nedávat moc najevo. Jeho matka však takové známosti nepřála a ostře se stavěla proti případnému sňatku. Pier Giorgio tím dost vnitřně trpěl. K tomu se ještě přidala manželská krize jeho rodičů, kteří uvažovali o rozchodu. Pier Giorgio neustále předkládal Bohu v modlitbách svoji známost. Nakonec se rozhodl svou náklonnost k Lauře zduchovnit a přetavit na svazek čistého přátelství.

Pier Giorgio se od roku 1923 ve svých dopisech stále častěji obíral myšlenkou smrti. Jednomu příteli napsal: „Když nikdo nezná den a hodinu své smrti, je moudré připravovat se na smrt každý den. Já to dělám proto, abych potom nebyl zaskočen.“ Jako by tušil, že nebude žít dlouho. V roce 1925 během léta náhle pocítil slabost organismu, která se postupně prohlubovala. Když se dostavila částečná paralýza, lékař stanovil diagnózu: nakažlivé ochrnutí vnitřních orgánů. Pomoci mohlo pouze sérum z Pasteurova institutu v Paříži, než ale přišlo, bylo už pozdě. Pier Giorgio v červenci roku 1925 zemřel, zaopatřen svátostmi, ve věku 24 let. Pravděpodobně se nakazil od nemocných v útulcích Turína a Berlína, kde jim obětavě sloužil. Již pět let po smrti byl zahájen proces o jeho blahorečení. V této souvislosti byla provedena r. 1981 exhumace těla, které zůstalo neporušené.

Dnes odpočívá v katedrále v Turíně, v kapli svatého Maxima. **Papež Jan Pavel II. ho 20. května roku 1990 prohlásil za blahoslaveného.** Tehdy o něm papež řekl: „Pier Giorgio Frassati svým životem ukazuje, jak je možno ve všedním životě realizovat své katolické přesvědčení: adorací Nejsvětější svátosti, modlitbou růžence, účastí v církevních organizacích a sdruženích, v charitativních akcích apod. Je moderním prototypem mladého laika-světce.“ Turínský arcibiskup kardinál Giuseppe Saldarini složil k novému blahoslavenému tuto modlitbu:

„Bože, náš Otče, Ty jsi obdařil mladého Piera Giorgia radostí ze setkání s Kristem a životem ve shodě s jeho vírou především ve službě chudým a nemocným. Uděl, prosíme i nám na jeho přímluvu milost vzpínat se tak jak on po horách evangelních blahoslavenství a následování jej v horlivosti šíření evangelního ducha ve společnosti. Amen.“

(zpracoval Janko Ihnát, SDB)